

**PROJEKAT OPĆINSKOG OKOLIŠNOG I EKONOMSKOG UPRAVLJANJA - MEG
ZADATAK 0: Pomoć jedinicama lokalne samouprave**

**IZVJEŠTAJ O IZVRŠENOJ RADIONICINA TEMU
„ORGANIZACIJA OBAVLJANJA VODNIH USLUGANA NIVOU
JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE“**

Cilj radionice:	Povećati zajedničko razumijevanje izabranih zvaničnika jedinica lokalne samouprave (JLS) i članova skupština i nadzornih odbora javnih komunalnih preduzeća (JKP) o načinu organiziranja obavljanja vodnih usluga na nivou JLS, te potreba za efikasnim i održivim vodnim uslugama kroz processaradnje, komunikacije i koordinacije poslova i zadataka između JKP i JLS.
Datum provođenja radionice:	5.juni2018. godine
Trajanje radionice:	10:00 sati do 13:00 sati
Mjesto održavanje radionice:	Sala Skupštine opštine Prnjavor
Korištena oprema:	Prijenosno računalo,projektor, Power Point prezentacija
Učesniciradionice:	Na radionici je prisustvovalo20 učesnika: <ol style="list-style-type: none">1. Načelnika opštine Prnjavor2. Predsjednik Skupštine opštine3. Predstavnici opštinskog organa uprave4. Odbornici Skupštine opštine Prnjavor5. Članovi Nadzornog odbora KP „Vodovod“ a.d.Prnjavor6. Predstavnici KP „Vodovod“ a.d. Prnjavor7. UNDP8. Konsultant
Radionicu proveli:	Sandi Zulić, Una Consulting d.o.o. Bihać Sanela Arnautović, Una Consulting d.o.o. Bihać
Izvještaj pripremio:	Sanela Arnautović, Una Consulting d.o.o. Bihać

1. Uvod

Prema Projektnom zadatku Projekta MEG predviđeno je da Konsultant (Una Consulting d.o.o. Bihać) pruži tehničku podršku svim jedinicama lokalne samouprave (JLS) uključenim u implementaciju projekta. Tehnička podrška ima cilj da ojača kapacitete potrebne za pružanje kvalitetnih i kontinuiranih komunalnih vodnih usluga, koje su izvorna nadležnost JLS, uključujući i jačanje kapaciteta članova vijeća/skupština i nadzornih odbora javnih komunalnih/vodovodnih preduzeća (JKP/JVP) u vezi sa procjenom kvalitete vodosnabdijevanja i kvalitete odvodnje otpadnih voda, poslovanja njihovog pružatelja vodnih usluga - JKP/JVP, kao i analizom prijedloga za usvajanje cijena vodnih usluga.

2. Ciljevi

Radionica je realizirana sa ciljem povećanja zajedničkog razumijevanja svih učesnika o načinu organiziranja i obavljanja vodnih usluga na nivou JLS čime bi se unaprijedila saradnja, komunikacija i koordinacija između JLS i JKP/JVP i na taj način implementirao usvojeni Ugovor o pružanju javnih vodnih usluga (PSA).

3. Pristup, metodologija i sadržaj obuke

Na početku radionice, učesnicima se prvo obratio Predsjednik Skupštine opštine, gospodin Simić Željko, koji je iskazao zadovoljstvo što je opština Prnjavor učesnik u projektu MEG te naglasio ????. Nakon toga se učesnicima obratio predstavnik UNDP-a, gospodin Alen Robović, ???

Konsultant je na početku radionice predstavio ciljeve, očekivane rezultate, dnevni red i metodologiju rada. Također je naglasio važnost današnje radionice i upoznavanja odbornika s ulogama i odgovornostima u organizaciji obavljanja vodnih usluga na nivou JLS. Konsultanta naglasio važnost projekta MEG i pozvao predstavnike i JLS i JKP da iskoriste mogućnosti i koristi koje im se pružaju kroz ovaj projekat u smislu unaprijeđena pružanja vodnih usluga u opštini Prnjavor. Zatim je učesnicima prezentiran trenutni status vodnih usluga u BiH i analiza postojećeg stanja operativne i finansijske održivosti JKP/JVP u BiH. Dodatno je kratko predstavljen projekat MEG - komponenta 2 kroz zadatak/područja unapređenja.

U drugom dijelu radionice, Konsultant je govorio o nadležnostima JLS, organizaciji obavljanja vodnih usluga na lokalnom nivou, pravima i obavezama, ulogama i odgovornostima JLS, odgovornostima izabranih zvaničnika - odbornika u skupštini opštine, nadzornog odbora JKP kao i odgovornostima definiranim ugovorom o pružanju javnih vodnih usluga koje se konkretno odnose na: upravljanje imovinom- komunalnom vodnom infrastrukturom, upravljanje gubicima vode u vodovodnom sistemu i upravljanje ne-prihodovanom vodom, upravljanje ljudskim resursima u JKP/JVP, izgradnji kapitalnih infrastrukturnih investicija i ekonomskoj cijeni usluge vodosnabdijevanja koja osigurava dugoročnu održivost kvalitete vodnih usluga, kao i održivost JKP/JVP kao pružatelja vodne usluge. Konsultant je posebno obradio pitanje ključnih principa koji određuju tarifu (princip korisnik plaća, princip pravičnosti i jednakosti, princip očuvanja prirodnih resursa, princip ekonomske efikasnosti, princip pravičnosti i princip punog pokrivanja troškova), te potrebu da se tarife temelje na troškovima razvrstanim po funkcijama.

Nakon prezentacije je uslijedila diskusija učesnika u kojoj se razgovaralo o načinu izbora članova Nadzornog odbora JKP, cijeni vode u opštini Prnjavor koja se ne smije smanjivati radi sitnih političkih poena, važnosti zapošljavanja stručnih kadrova u KP „Vodovod“ a.d. Prnjavor i evidentiranja imovine i stručnog obračuna amortizacije da bi se obezbijedilo zadržavanje imovine. Takođe je naglasak dat važnosti otklanjanja gubitaka i odnosima sa korisnicima usluga. Predloženo je da se uz račun korisnicima usluga dostavlja i letak sa informacijama kako prijaviti kvar na mreži. Odbornici su takođe bili zainteresirani za funkcioniranje postrojenja za prečišćavanje otpadne vode, odnosno o čistoći vode koja se ispušta iz postrojenja, te mogućnostima korištenja otpadnog mulja.

4. Rad u radnim grupama

Učesnici su podijeljeni u dvije radne grupe u kojima su prema unaprijed pripremljenom dokumentu zajednički odgovarali na pitanja iz njihovog djelokruga odgovornosti, posebno po pitanju realizacije ugovora o pružanju javnih vodnih usluga. Učesnici su davali komentare i prijedloge rješenja prema pitanjima koja je postavio Konsultant, sa ciljem njihovog aktivnog uključivanja u problematiku organiziranja i obavljanja vodnih usluga na nivou JLS.

Prva radna grupa je odgovarala na pitanja vezana za nadležnost JLS u organizaciji obavljanja vodnih usluga, povećanje dugoročne održivosti kvalitete usluge i održivosti JKP kao pružatelja usluge, te u vezi saradnje JLS i JKP koja doprinosi povećanju kvalitete usluge prema korisnicima usluge.

Druga radna grupa je odgovarala na pitanja vezana za ključne principe tarifne metodologije, različite vrste troškova koji se trebaju pokriti kroz cijenu vodne usluge, mogućnostima smanjenja trenutnih troškova, uticaju troškova održavanja imovine kojom upravlja JKP na cijenu vodne usluge, strukturi cijene vodne usluge, priuštivosti cijene vodnih usluga za korisnike usluga, kao i potrebu izjednačavanja cijena vodnih usluga za fizička i pravna lica.

Nakon rada u radnim grupama, po jedan predstavnik svake radne grupe je plenarno prezentirao rezultate rada u radnim grupama, dok su njegove kolege dopunjavale prezentirani izvještaj. Na osnovu toga, evidentirani su rezultati zajedničkog rada koji su sažeti u nastavku:

- Za unaprjeđenje i/ili promjene koje shodno svojoj nadležnosti može poduzeti JLS tj. opština Prnjavor u procesu obavljanja komunalnih vodnih usluga su okončanje projekta „Povelič“ koji se odnosi na rješavanje vodosnabdijevanja dijela opštine Prnjavor, rješavanje vodosnabdijevanja ruralnih područja opštine i rješavanje pitanja odvodnje površinskih i oborinskih voda.
- U pogledu podrške opštine Prnjavor jačanju operativnih i finansijskih kapaciteta JKP radi povećanja dugoročne održivosti kvalitete usluge i održivosti JKP kao pružatelja uslugeneophodno je ojačati stručne kapacitete JKP kroz redovne programe obučavanja, potrebno je čvršće povezivanje sa opštinskom upravom, te finansijska pomoć JKP u nabavciopreme za smanjenje gubitaka vode (mjerači protoka, uspostavljanje mjernih zone, itd.)
- Kroz kontinuirano obavještavanje građana o eventualnim prekidima u snabdijevanju vodom, prezentiranjem izvršenih analiza kvaliteta vode i sličnim aktivnostima opština i JKP mogu doprinijeti povećanju zadovoljstva korisnika usluga.
- Nadležno opštinsko odjeljenje treba da odredi službenika koji će pratiti implementaciju Ugovora o pružanju javnih vodnih usluga i izvještavati o tome Skupštinu opštine tromjesečno, prema ključnim pokazateljima poslovanja koji su dio Ugovora.
- Sadašnji troškovi koji se u narednom periodu mogu i trebaju postupno smanjiti su operativni troškovi posebno troškovi električne energije. Troškovi redovnog održavanja se takođe mogu smanjiti u manjem obimu, dok se toškovi investicionog održavanja trebaju povećati. Neophodno je analizirati i ostale troškove, posebno troškove održavanja vodomjera, te prema tim analizama definirati načine smanjenja tih troškova
- Gornja granica mjesečnog računa četveročlane porodice za usluge vodosnabdijevanja i kanalizacije bi trebala biti 36 KM.
- U budućem radu i utvrđivanju tarifa usluga JKP trebatežiti ka izjednačavanju tarifa za sve kategorije korisnika usluga, tj. i za fizička i za pravna lica.

Slika 1 i slika 2: Radionica sa odbornicima Skupštine Opštine Prnjavor

5. Zaključci

Nakon provedene radionice definirani su sljedeći zaključci:

- Konsultant će pripremiti izvještaj sa radionice koji će dostaviti opštinskom koordinatorskom projektu MEG. Koordinator će izvještaj prosljediti predsjedniku Skupštine opštine koji će isti prezentirati svim odbornicima na jednoj od narednih sjednica Skupštine opštine.
- Radionica je bila vrlo korisna i istaje prva u nizu upoznavanja izabranih zvaničnika i članova skupštine i nadzornog odbora JKP sa terminologijom iz oblasti vodnih usluga, kao i početak njihovog postepenog uključivanja i praćenja napretka u implementaciji projekta MEG.
- Potrebno je da opština Prnjavor prema postojećim zakonskim i pod-zakonskim propisima provede funkcionalnu analizu rada opštinskog organa po pitanju organizacije obavljanja vodnih usluga na svom teritoriju i prema tome unaprijedi svoju postojeću organizaciju i sistematizaciju radnih mjesta.
- Neophodno je da se na nivou opštine Prnjavor imenuje odgovorna osoba čiji će zadatak biti praćenje izvršenja obaveza i odgovornosti opštine Prnjavor vezanih za komunalne vodne usluge koje su u njenoj izravnoj nadležnosti, praćenje izvršenja Ugovora o javnim vodnim uslugama, kao i redovno praćenje poslovanja KP "Vodovod" a.d. Prnjavor, te osiguranje kontinuirane suradnje opštine sa KP.
- Do kraja mjeseca novembra 2018. godine je potrebno da nadležno odjeljenje za komunalne djelatnosti opštine Prnjavoru saradnji sa KP „Vodovod“ a.d. Prnjavor pripremi, prema pokazateljima uspješnosti poslovanja, odgovarajući izvještaj o implementaciji usvojenog Ugovora o pružanju javnih vodnih usluga i isti prezentira svim odbornicima Skupštine opštine Prnjavor.
- Također je potrebno da do kraja mjeseca novembra 2018. godine KP „Vodovod“ a.d. Prnjavoru saradnji sa opštinskim odjeljenjem nadležnim za oblast komunalnih djelatnosti pripremi i na Skupštini opštine Prnjavor prezentira izračun cijene vodnih usluga prema usvojenoj tarifnoj metodologiji. Izračun cijene vodnih usluga potrebno je detaljno analizirati i obrazložiti.
- Skupština opštine Prnjavor se mora „domaćinski“ odnositi prema KP „Vodovod“ a.d. Prnjavor i imovini koju mu je povjerila, te prema tome vršiti redovni nadzor nad pružanjem vodnih usluga, posebno njihovog kvaliteta, kao i putem svojih odjeljenja / zaposlenika obavljati redovni nadzor nad poslovanjem JKP i implementacijom Ugovora o pružanju javnih vodnih usluga.
- KP „Vodovod“ a.d. Prnjavor treba da se redovno bavi djelatnošću upravljanja i održavanja vodovodnog i kanizacionog sistema, kao i pružanja vodnih usluga svojim korisnicima usluga, a što manje drugim / ostalim djelatnostima od kojih ne mogu dobiti kontinuiran prihod.

Na kraju radionice Konsultant se zahvalio svim prisutnim na uspješno provedenoj radionici. Posebno je istakao odličnu saradnju koju Konsultant ima sa upravom i ostalim zaposlenicima u KP „Vodovod“ a.d. Prnjavor.